

PATVIRTINTA
Klaipėdos lopšelio-darželio „Berželis“
direktoriaus 2015 m. rugsėjo 17 d.
įsakymu Nr. V 14

PRITARTA
Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos
Ugdymo ir kultūros departamento Švietimo
skyriaus vedėjo 2015 m. rugsėjo 17 d. įsakymu
Nr. ŠV1-287

KLAIPĖDOS LOPŠELIO-DARŽELIO „BERŽELIS“ NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO FIZINIO UGDYMO PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo teikėjas – Klaipėdos lopšelis-darželis „Berželis“ (toliau – įstaiga), įregistruota Juridinių asmenų registre, kodas 190436411. Teisinė forma – biudžetinė įstaiga. Grupė – ikimokyklinio ugdymo mokykla.
2. Įstaigos buveinės adresas – Mogiliovo 2, LT - 95202, Klaipėda.
3. Programos pavadinimas – Klaipėdos lopšelio-darželio „Berželis“ neformaliojo vaikų švietimo fizinio ugdymo programa (toliau – programa).
4. Programos rengėjai: direktoriaus pavaduotoja ugdymui, Stefa Steigvilienė, bendrosios praktikos slaugytoja Daiva Bartašienė, ikimokyklinio ugdymo mokytoja Birutė Kenzgilė.
5. Programos koordinatorius - direktorė Birutė Maknavičienė.
6. Programos trukmė – vieneri metai. Programos turinys koreguojamas pagal poreikį.
7. Programos dalyviai – ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikai.
8. Vaikų grupės formuojamos atsižvelgus į amžiaus tarpsnį, ugdytinių gebėjimus ir saviraiškos poreikius.
9. Programos įgyvendinimui įstaigoje sukurtos palankios materialinės ir sveikatos mokymo sąlygos: sporto salė su įvairiu sportiniu inventoriumi vaikų sveikatos palaikymui, stiprinimui, sveikatingumo takelis plokščiapėdystės profilaktikai.
10. Programos aktualumas: būtinybė sveikos gyvensenos ir fizinio aktyvumo mokymą glaudžiai sieti su ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programomis, formuoti teigiamą nuostatą fiziniam aktyvumui ir sveikam gyvenimo būdui, vystyti bendruomeniškus vaikų ir ugdytojų santykius, stiprinti švietimo paslaugų veiksmingumą, lanksčiai, įvairiapusiškai ir taupiai naudoti turimus materialinius, intelektualinius įstaigos išteklius.

II. PRINCIPAI

11. Sveikatingumo principas. Siekiama fizinės ir dvasinės sveikatos darnos, ugdant vaiko elgesį ir vertybes, kurios sudarytų sveikos ir saugios gyvensenos pamatus. Ugdyti fizines kūno galias, judėjimo poreikį. Kurti saugią, vaiką ugdančią aplinką.
12. Individualizavimo ir diferencijavimo principas. Fizinio aktyvumo ugdymas grindžiamas atsižvelgiant į vaikų grupės ar į konkretaus vaiko individualią sveikatos būklę, turimą fizinio aktyvumo patirtį, gebėjimus, pažinimo būdus, gyvenimo ritmą, interesus, galimybes ir amžių.
13. Integralumo principas. Garantuojama vaiko pažinimo, saviraiškos, psichinio ir socialinio ugdymo darna, vaiko asmenybės harmoningas skleidimasis, visuminis pasaulio suvokimas.
14. Tęstinumo principas. Siekiama ugdymo vieningumo bei tęstinumo šeimoje.

III. TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

14. Programos tikslas – siekti, kad vaikas išsiugdytų teigiamą nuostatą ir požiūrį į sveiką gyvenimo būdą, ugdytųsi reikalingus gebėjimus ir įgūdžius fizinės ir psichinės sveikatos stiprinimui.

15. Programos uždaviniai:

15.1. tenkinti vaiko poreikį judėti, skatinti jo fizinį aktyvumą, pasitikėjimą savo jėgomis, ugdyti pozityvų požiūrį į sveiką ir saugią gyvenseną;

15.2. formuoti ir tobulinti pagrindinių judesių įgūdžius, įvaldyti įvairius jų atlikimo būdus, panaudojant netradicinius metodus – jogos, kalnetikos elementus, kvėpavimo bei atsipalaidavimo pratimus.

15.3. stiprinti šeimos ir darželio bendradarbiavimą puoselėjant sveikatos vertybes.

IV. TURINYS, METODAI, PRIEMONĖS

16. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus programos turinys, naudojamos priemonės,

įranga:

Eil.Nr.	Turinys	Priemonės
16.1.	<p>Sveikatos kompetencija</p> <p>Suvokia, kas yra gera sveikata, kaip ją stiprinti ir kas kenkia. Supranta judėjimo reikšmę gerai savijautai, suvokia pusiausvyrą tarp judraus gyvenimo būdo ir ramaus. Geba aktyviai judėti, išlaikyti pusiausvyrą, būti ramybės būsenoje, šliaužti, lįsti, šokinėti, ropoti, užlipti ir nulipti, mėtyti kamuolį, gaudyti, spirti, bėgioti, keisdamas kryptį, tempą, lenktyniauti, laikytis tam tikrų taisyklių. Žaidžia žaidimus su priemonėmis ir be jų, orientuojasi erdvėje, jaučia laimėjimo džiaugsmą, sugeba susitaikyti su pralaimėjimu. Susipažįsta su krepšinio, futbolo, kvadrato žaidimo elementais ir juos taiko. Susipažįsta ir bando taikyti jogos, kalnetikos, pilateso pratimų elementus, mokosi atlikti tų pratimų judesius, išlaikyti reikalingas formas, kvėpavimo ritmą, pajaučia naudojamų pratimų reikšmę atsipalaidavimui, kūno lankstumui, koordinacijai, motorikai. Geba derinti aktyvią ir ramią veiklą, fizinį krūvį ir atsipalaidavimą. Aiškinasi ir diskutuoja, kas yra sveikas gyvenimo būdas, gera fizinė sveikata, sveikas maistas. Laikosi asmens higienos, tobulina savarankiškumo įgūdžius, prižiūrint savo kūną, savarankiškai susitvarko savo darbo priemones, drabužius, suvokia, kokia apranga kokiam orui reikalinga.</p>	<p>Gimnastikos sienelė, suoleliai, pusiausvyros tilteliai, puslankiai pralindimui, keturių landų tunelis su kiauryme, maišai šuoliuoti, gimnastikos lazdos, įvairių dydžių lankai, žymekliai, kūgiai estafetėms, smėlio maišeliai, įvairių dydžių kamuoliai žaidimams, krepšinio ir futbolo kamuoliai, krepšinio lankai, futbolo vartai, smėlio dėžė ir jai būdingi žaislai, badmintono rinkinys, žongliravimo kamuoliai, priemonės judriems žaidimams, šokinėjimo virvutės ir kamuoliai, jogos kilimėliai, du krepšinio lankai, futbolo vartai, treniruokliai, grotuvas.</p>
16.2.	<p>Socialinė kompetencija.</p> <p>Užmezga ir palaiko draugiškus santykius su kitais, kartu susitaria dėl taisyklių ir jų laikosi, prisiderina prie kito teigiamų veiksmų ir sprendimų, kilus konfliktui, geba susitvarkyti, ieško priimtinių sprendimo būdų. Suvokia save kaip asmenį, stengiasi darnai sugyventi su kitais. Geba išsakyti tai, kaip jaučiasi, randa drąsos pasipriešinti negatyviems kvietimams ar veiksams. Suvokia kada ir į ką kreiptis patarimo ar pagalbos, rodo</p>	<p>Įvairūs plakatai, paveikslėliai, knygos, DVD, kelio ženklų maketai, simboliniai ženklai, signalinės liemenės, vėliavėlės, kompiuteris.</p>

	<p>užuojautą kitam, rūpestį kito išgyvenimams, pasiūlo savo pagalbą. Jaučia užuojautą nuskriaustam vaikui, geba apibūdinti, kaip atrodo nelaimingas, sergantis vaikas. Įgyja žinių apie saugų elgesį kieme, gatvėje, salėje ar kitose vietose. Stengiasi įsiminti įvairių pavojaus ženklų simbolius, vartoja jų terminus gyvenime.</p>	
16.3	<p>Pažinimo kompetencija. Geba elgtis atsargiai kieme, salėje, kitose lankomose vietose. Tyrinėja supančią aplinką, gamtą. Geba vertinti save, remdamasis jam reikšmingų suaugusiųjų nuomone, elgiasi pagarbiai su bendraamžiais ir suaugusiais, geba susilaikyti nuo impulsyvaus elgesio. Tam tikrą laiką sutelkia dėmesį į užduotis. Ugdomi nuostata, kad reikia saugoti gamtą, aplinką, suvokia atliekų rūšiavimo reikšmę, saugų ir atsargų elgesį gamtoje. Mokosi pažinti savo kūną, domisi lyčių skirtumais, kūno sandara. Geba būti geranoriškas aplinkiniams, nusiraminti ir atsipalaiduoti, patyrus stiprių emocijų.</p>	<p>Plakatai, knygos, fotonuotraukos, stalo žaidimai, kiemo įrenginiai ir treniruokliai, užduočių knygelės apie sveiką gyvenseną, meninės raiškos priemonės.</p>
16.4	<p>Komunikavimo kompetencija. Geba diskutuoti, susitarti dėl žaidimo taisyklių, pasiskirstymo į komandas. Suvokia sakomas komandas, judesių pavadinimus. Sugeba laikytis ir įsiminti žaidimo taisykles. Suvokia simbolių reikšmes. Komentuoja, kodėl nedera netinkamai elgtis, išvelgia ir paaiškina galimas netinkamo elgesio pasekmes. Geba papasakoti, kaip jaučiasi, kas atsitiko. Ugdomi poreikį kurti savo žaidimo taisykles, mimika, gestais, judesiais imituoti gyvūnų judesius, plečia žodyną įvairiomis sportinių komandų kalba. Mokosi atpasakoti savo potyrius, emocijas, žaidimo eigą, taisyklingai ir sklandžiai reiškia savo mintis. Suvokia, kad ženklai padeda susikalbėti žmonėms.</p>	<p>Knygos, vaizdo įrašai, fotoalbumai, laikraščiai, žemėlapiai, pirštinių lėlės, kaukės, muzikiniai įrašai.</p>
16.5	<p>Meninė kompetencija. Suvokia spalvų reikšmę ir estetinį grožį aplinkoje, kuria įvairius plakatus, ženklus, knygas apie sveiką gyvenseną, emblemas sportinėms pramogoms, šventėms. Jaučia relaksacinės muzikos poveikį atsipalaidavimui, kuria plastinius judesius, įvairias figūras jogos pratimų pagalba. Tyrinėja judėjimą, judesius jungia į bendrą visumą, orientuojasi erdvėje ir stengiasi nesusidurti su kitu. Geba atlikti judesius tam tikru ritmu, tempu, improvizuoja vaizduotės žaidimus, panaudodamas pasakos personažus. Juda improvizuodamas ir įsivaizduodamas savo paties išgyventą patirtį arba pasiūlytą pedagogo. Pastebi ir atpažįsta personažus iš judesio, mimikos ženklų. Kūrybiškai plėtoja savo žaidimus, geba įtraukti ir kitus vaikus.</p>	<p>Grotuvas, relaksacinė muzika, eteriniai aliejai, jogos kilimėliai, akmenėlių takelis, kamuoliukai, plunksnelės, žaidimai prie šviesos stalo, šokių skarelės, spalvotas parašutas, širmelės, spalvoti kamuoliai.</p>

17. Ugdymo metodai: žaidimai, pratybos, komandinės veiklos, situacijų kūrimas, interviu, projektai, varžybos, ekskursijos, susitikimai, akcijos, teminės savaitės, stebėjimai, pokalbiai, improvizacijos, eksperimentai, tyrinėjimai, konkursai, parodos ir kt.;

V. PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS

18. Įgyvendinus programą vaikai:

18.1. dalyvaus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo vaikų sveikatingumo renginiuose, sportinėse pramogose ir šventėse, olimpiadose, akcijose, konkursuose, išvykose, bendruose projektuose su kitomis ikimokyklinėmis įstaigomis;

18.2. patirs džiaugsmo ir motyvaciją sportuoti, bendradarbiaujant su Visuomenės sveikatos biuru, Klaipėdos karate klubu „Taekwon-do“, Klaipėdos krepšinio mokykla;

18.3. sužinos ir taikys pagrindinius sveikos gyvensenos principus;

18.4. pajus fizinio aktyvumo džiaugsmą ir poreikį, psichinės, socialinės sveikatos reikšmę;

18.5. suvoks save kaip asmenį, pasižymintį unikaliomis savybėmis, supras, kad augdamas jis keičiasi ir tobulėja;

18.6. palaikys palankius santykius su kitais žmonėmis, bus draugiški, atsargūs;

18.7. džiaugsis sportuodami kartu su šeimos nariais;

18.8. laikysis elementarių asmens higienos ir aplinkos švaros reikalavimų, suvoks, kad mūsų kūnui reikalingas ne tik aktyvus judėjimas bet ir kokybiškas atsipalaidavimas;

18.9. Savo įspūdžius gebės perteikti meninės raiškos priemonėmis, rengiant parodas, kuriant fotoknygas.

19. Pasiekimų vertinimo metodai: stebėjimas, vaiko elgesio, veiklos ir darbų analizė, individualūs pokalbiai, diskusijos su vaiku, ugdytojų tėvais, garso, vaizdo įrašai.

20. Vaikų pasiekimų vertinimo dažnumas: vaiko daroma pažanga yra vertinama nuolat, pasirenkant vertinimo būdus ir metodus. Stebėjimų rezultatai fiksuojami du kartus per metus (rudenį ir pavasarį), numatant individualios pagalbos vaikui priemonės sveikatos stiprinimui. Galimi ir tarpiniai vaikų pasiekimų vertinimai.

22. Vaikų pasiekimų fiksavimo formos: vaiko pasiekimų ir pažangos stebėjimo lentelės, individualus pasiekimų aplankas.

23. Vaiko pasiekimai ir pažanga su ugdytinių tėvais aptariama individualiai.

SUDERINTA

Klaipėdos lopšelio-darželio „Berželis“
mokytojų tarybos 2015 m. rugpjūčio 31 d.
protoliniu nutarimu (protokolo Nr.3)

NAUDOTA LITERATŪRA IR INFORMACIJOS ŠALTINIAI

1. Ikimokyklinio ugdymo programų kriterijų aprašas. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. birželio 7 d. įsakymo Nr. V-1009 redakcija.
2. Adaškevičienė E. (1996) Judėjimo džiaugsmas. Lietuvos ikimokyklinukų fizinio aktyvumo optimizavimo programa.
3. Adaškevičienė E., Dilienė R. (2000) Vaikų sveikatos ir fizinio ugdymo programa „Aukime sveiki ir stiprūs“. Klaipėda: Klaipėdos universiteto leidykla.
4. Adaškevičienė E., Strazdienė N. (2013). Vaikų sveikatą stiprinančio fizinio aktyvumo ugdymas. Klaipėda: Klaipėdos universiteto leidykla.
5. Ikimokyklinio amžiaus vaikų saugios gyvenamosios įgūdžių ugdymo programa. (1997) Vilnius: Leidybos centras.